

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Кафедра фінансових ринків

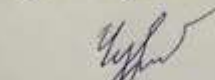
Затверджено
Науково-методичною радою
Університету,
протокол від « 16 » 11 2021 р. № 9
Голова НМР А.О. Монасенко

Робоча програма
навчальної дисципліни
«Фінансовий ринок»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни: обов'язкова

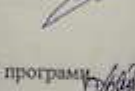
Ірпінь - 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» складена на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол № 5).

Укладачі:

 Ушницький В. П., к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансових ринків
 Рябокін М. В., к.е.н., доцент кафедри
фінансових ринків
 Вергелок Ю. Ю., к.е.н., доцент, доцент
кафедри фінансових
Чуницька І. І., д.е.н., професор, професор
кафедри фінансових ринків

Рецензенти:

 Колjada Т. А., к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів ім. Л.Л. Тарангул
 Коваленко Ю. М., д.е.н., професор,
професор кафедри фінансових ринків

Гарант освітньої програми

 Бедренець М.Д., к.е.н., доцент, завідувач
кафедри фінансів ім. Л.Л. Тарангул

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансових ринків, протокол від «18» жовтня 2021 р. №5

Завідувач кафедри

Онiшко С.В., д.е.н., професор

Розглянуто і схвалено вченою радою ННІ фінансів, банківської справи, протокол від «05» листопада 2021 року № 4.

Голова вченої ради ННІ фінансів,
банківської справи

М.В. Рябокін, к.е.н.

Завідувач
навчально-методичного відділу

І.В. Качур, к.б.н., доцент

Регістраційний № _____

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.....	7
2.2. Результати навчання.....	7
2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	7
2.4. Структура навчальної дисципліни.....	8
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями.....	14
4. Критерії оцінювання.....	25
5. Засоби оцінювання.....	32
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	33
7. Рекомендована література.....	36

1.ПЕРЕДМОВА

Актуальність дисципліни «Фінансовий ринок» обумовлена необхідністю вивчення здобувачами теоретичних та практичних засад функціонування його секторів. Суб'єкти фінансового ринку забезпечують функціонування усієї фінансової системи, створюють велику частину ВВП та будують систему перерозподілу фінансових ресурсів в економіці. Саме тому, теми дисципліни є необхідними в структурі знань здобувача-фінансиста.

Метою навчальної дисципліни є формування системи теоретичних і практичних знань з основ розвитку та функціонування фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин.

Завдання навчальної дисципліни :

- виявлення макроекономічної позиції фінансового ринку в системі економічних відносин;
- розкриття, взаємозв'язків між заощадженнями та інвестиціями на основі аналізу руху грошових потоків в економіці;
- обґрунтування необхідності функціонування фінансових інструментів, рух яких опосередковується взаємовідносинами між суб'єктами фінансового ринку;
- обґрунтування необхідності державного регулювання фінансового ринку;
- виявлення суті інфраструктури фінансового ринку, її значення для забезпечення виконання ринком своїх функцій;
- розкриття основних відмінностей обігу різних видів фінансових інструментів.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес функціонування фінансового ринку.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості організації та функціонування фінансового ринку.

Методи та форми навчання:

- вивчення теоретичних аспектів дисципліни у тісному зв'язку з практикою;
- ігрове (імітаційне) планування діяльності студентів на семінарах та практичних заняттях, яке є різновидом рольової гри, що стимулює активність студентів, привчає їх до праці у групі фахівців;
- метод стратегічного навчання, суть якого полягає у постановці перед студентами етапних завдань та опрацюванні широкого кола спеціальної інформації;
- метод розвитку системного мислення – формування у студентів уміння і навичок виявляти взаємозв'язки між окремими факторами проблеми та знаходити оптимальне рішення;
- метод конструктивного навчання – тобто прищеплення студентам практичних навичок усунення конкретних помилок на певній ділянці роботи.

Навчальний процес здійснюється у **формі** класичні лекції, лекції-бесіди, лекції-консультації, тестові завдання, доповіді, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, обговорення наукових публікацій та розв'язання практичних задач. .

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді усного та письмового опитування на семінарських заняттях, підготовки індивідуального завдання, написання поточних контрольних робіт. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі екзамену.

2.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІНАНСОВИЙ РИНОК
ФАБ-20-1; ФБі-20-1; ФБД-20-1

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	обов'язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	-
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		4-й	-
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»\	ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції	
		38 год.	-
		Практичні, семінарські	
		36 год.	-
		Самостійна робота	
		74 /72 год.	-
Індивід.-консультац. робота: 2 / 4 год.			
Форма семестрового контролю: <i>екзамен</i>			

МСБ-21-2с; ФБД-21-3с

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	обов'язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	-
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	-
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції	
		26 год.	-
		Практичні, семінарські	
		22 год.	-
		Самостійна робота	
		70 год./69 год.	-
Індивід.-консультац. робота: 2 год. /3 год.			
Форма семестрового контролю: <i>екзамен</i>			

ФББз-20-1ж; ФББз-20-2

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 6	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	обов'язкова	
Модулів – 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		-	2-й
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
		-	4-й
	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції	
		-	4 год
		Практичні, семінарські	
		-	6 год
		Самостійна робота	
		-	168 год
Ін.- конс.		2	
Форма семестрового контролю: <i>екзамен</i>			

ФББз-21-2к

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	обов'язкова	
Модулів – 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		-	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		-	2-й
	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції	
		-	4 год
		Практичні, семінарські	
		-	4 год
		Самостійна робота	
		-	110 год
Ін.- конс.		2	
Форма семестрового контролю: <i>екзамен</i>			

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими загальними та спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями:

ІК- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

ФК7. Здатність володіти відповідним рівнем знань та неперервно підвищувати свою фахову підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм фінансової діагностики та аналітики стану та динамічного розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН25. Показати належний рівень знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування, розуміння принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, фінансової термінології.

ПРН32. Вміти нести відповідальність за результати професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни є вивчення таких дисциплін, як: «Інвестування», «Фінанси», «Банківська система», «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства».

Постреквізити дисципліни: «Операції з цінними паперами», «Фінансова інфраструктура», «Страхування», «Грошово-кредитне регулювання».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

ФАБ-20-1; ФБі-20-1;

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1 Основи функціонування фінансового ринку (Теми 1-4)						
Т.1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	4	2		8	14
Т.2	Регулювання фінансового ринку	2	2		8	12
Т.3	Суб'єкти фінансового ринку	4	4		9	17
Т.4	Ризик і ціна капіталу	4	2		9	15
	<i>Контрольна робота №1</i>		2			2
Всього по модулю I:		14	12	0	34	60
МОДУЛЬ II = 3 заліковий кредит (90 год.)						
ЗМ 2 Структура ринку цінних паперів (Теми 5-8)						
Т.5	Ринок пайових цінних паперів	4	4		4	12
Т.6	Ринок боргових цінних паперів	4	4		4	12
Т.7	Ринок похідних та структурованих цінних паперів	4	2		8	14
Т.8	Первинний та вторинний ринок цінних паперів	4	2		8	14
ЗМ 3 Аналіз грошового та кредитного ринків (Теми 9-11)						
Т.9	Грошовий ринок	2	4		5	11
Т.10	Кредитний ринок	2	4		5	11
Т.11	Фундаментальний і технічний аналіз	4	2	2	6	14
	<i>Контрольна робота №2</i>		2			2
Всього по модулю II:		24	24	2	40	90
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		38	36	2	74	150

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»
ФБД-20-1

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1 Основи функціонування фінансового ринку (Теми 1-4)						
Т.1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	4	2		8	14
Т.2	Регулювання фінансового ринку	2	2		8	12
Т.3	Суб'єкти фінансового ринку	4	4		9	17
Т.4	Ризик і ціна капіталу	4	2		9	15
	<i>Контрольна робота №1</i>		2			2
Всього по модулю I:		14	12	0	34	60
МОДУЛЬ II = 3 заліковий кредит (90 год.)						
ЗМ 2 Структура ринку цінних паперів (Теми 5-8)						
Т.5	Ринок пайових цінних паперів	4	4		4	12
Т.6	Ринок боргових цінних паперів	4	4		4	12
Т.7	Ринок похідних та структурованих цінних паперів	4	2		8	14
Т.8	Первинний та вторинний ринок цінних паперів	4	2		8	14
ЗМ 3 Аналіз грошового та кредитного ринків (Теми 9-11)						
Т.9	Грошовий ринок	2	4		5	11
Т.10	Кредитний ринок	2	4		5	11
Т.11	Фундаментальний і технічний аналіз	4	2	4	4	14
	<i>Контрольна робота №2</i>		2			2
Всього по модулю II:		24	24	4	38	90
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		38	36	4	72	150

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»
МСБ-21-2с;

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.- конс. робота (год.)	СР (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (30 год.)						
ЗМ 1 Основи функціонування фінансового ринку (Теми 1-4)						
Т.1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	1	1		6	8
Т.2	Регулювання фінансового ринку	1	1		5	7
Т.3	Суб'єкти фінансового ринку	1	1		6	8
Т.4	Ризик і ціна капіталу	1	1		5	7
<i>Форма контролю: контрольна робота №1 (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)</i>						
Всього по модулю I:		4	4	0	22	30
МОДУЛЬ II = 3 заліковий кредит (90 год.)						
ЗМ 2 Структура ринку цінних паперів (Теми 5-8)						
Т.5	Ринок пайових цінних паперів	4	2		6	12
Т.6	Ринок боргових цінних паперів	4	2		7	13
Т.7	Ринок похідних та структурованих цінних паперів	4	2		6	12
Т.8	Первинний та вторинний ринок цінних паперів	4	2		7	13
ЗМ 3 Аналіз грошового та кредитного ринків (Теми 9-11)						
Т.9	Грошовий ринок	2	2		6	10
Т.10	Кредитний ринок	2	4		7	13
Т.11	Фундаментальний і технічний аналіз	2	4	2	9	17
<i>Контрольна робота №2 (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)</i>						
Всього по модулю II:		22	18	2	48	90
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		26	22	2	70	120

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»**

ФБД-21-3с

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.- конс. робота (год.)	СР (год.)	Всього (год)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (30 год.)						
ЗМ 1 Основи функціонування фінансового ринку (Теми 1-4)						
Т.1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	1	1		6	8
Т.2	Регулювання фінансового ринку	1	1		5	7
Т.3	Суб'єкти фінансового ринку	1	1		6	8
Т.4	Ризик і ціна капіталу	1	1		5	7
<i>Форма контролю: контрольна робота №1 (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)</i>						
Всього по модулю I:		4	4	0	22	30
МОДУЛЬ II = 3 заліковий кредит (90 год.)						
ЗМ 2 Структура ринку цінних паперів (Теми 5-8)						
Т.5	Ринок пайових цінних паперів	4	2		6	12
Т.6	Ринок боргових цінних паперів	4	2		7	13
Т.7	Ринок похідних та структурованих цінних паперів	4	2		6	12
Т.8	Первинний та вторинний ринок цінних паперів	4	2		7	13
ЗМ 3 Аналіз грошового та кредитного ринків (Теми 9-11)						
Т.9	Грошовий ринок	2	2		6	10
Т.10	Кредитний ринок	2	4		7	13
Т.11	Фундаментальний і технічний аналіз	2	4	3	8	17
<i>Контрольна робота №2 (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)</i>						
Всього по модулю II:		22	18	3	47	90
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		26	22	3	69	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

ФББз-20-1ж; ФББз-20-2

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практик. заняття) (год.)	Інд.-конс. робота (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (80 год.)						
ЗМ 1 Основи функціонування фінансового ринку (Теми 1-4)						
Т.1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	2	2		19	23
Т.2	Регулювання фінансового ринку				19	19
Т.3	Суб'єкти фінансового ринку				19	19
Т.4	Ризик і ціна капіталу				19	19
Всього по модулю I:		2	2	0	76	80
МОДУЛЬ II = 3 заліковий кредит (100 год.)						
ЗМ 2 Структура ринку цінних паперів (Теми 5-8)						
Т.5	Ринок пайових цінних паперів				14	14
Т.6	Ринок боргових цінних паперів				14	14
Т.7	Ринок похідних та структурованих цінних паперів				14	14
Т.8	Первинний та вторинний ринок цінних паперів		2		11	13
ЗМ 3 Аналіз грошового та кредитного ринків (Теми 5-6)						
Т.9	Грошовий ринок	2	2		11	15
Т.10	Кредитний ринок				14	14
Т.11	Фундаментальний і технічний аналіз			2	14	16
<i>Аудиторна контрольна робота -40 хв за рахунок семінарського заняття</i>						
Всього по модулю II:		2	4	2	92	100
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		4	6	2	168	180

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

ФББз-21-2к

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семинари (практичні заняття) (год.)	Інд.-конс. робота (год.)	СРС (год.)	Всього (год)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1 Основи функціонування фінансового ринку (Теми 1-4)						
Т.1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	2	2		4	8
Т.2	Регулювання фінансового ринку				6	6
Т.3	Суб'єкти фінансового ринку				8	8
Т.4	Ризик і ціна капіталу				8	8
Всього по модулю I:		2	2	0	26	30
МОДУЛЬ II = 3 заліковий кредит (90 год.)						
ЗМ 2 Структура ринку цінних паперів (Теми 5-8)						
Т.5	Ринок пайових цінних паперів				11	11
Т.6	Ринок боргових цінних паперів				10	10
Т.7	Ринок похідних та структурованих цінних паперів				15	15
Т.8	Первинний та вторинний ринок цінних паперів				10	10
ЗМ 3 Аналіз грошового та кредитного ринків (Теми 5-6)						
Т.9	Грошовий ринок	2			9	11
Т.10	Кредитний ринок				14	14
Т.11	Фундаментальний і технічний аналіз			2	15	17
<i>Аудиторна контрольна робота</i>			2			2
Всього по модулю II:		2	2	2	84	90
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМ 1 ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці

План лекційного заняття

1. Сутність фінансового ринку та його сегментація.
2. Класифікація фінансових ринків.
3. Функції та роль фінансового ринку в економічних процесах.
4. Сутність та види фінансових інструментів.

План семінарського заняття

1. Сутність фінансового ринку та передумови його створення.
2. Функції фінансового ринку.
3. Суб'єкти фінансовому ринку та їх класифікація.
4. Структуризація та сегментація фінансового ринку за основними ознаками.
5. Поняття фінансових активів їх властивості та класифікація.
6. Поняття та класифікація фінансових інструментів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Еволюція економічної думки, щодо ролі фінансового ринку в економіці
2. Генезис фінансового ринку в Україні
3. Структура та інфраструктура фінансового ринку в Україні

Питання для самоконтролю

1. Які нобелівські лауреати досліджували проблематику фінансового ринку?
2. Як можна визначити сутність фінансового ринку?
3. Якою є традиційна сегментація фінансового ринку?
4. Як можна охарактеризувати місце ринку цінних паперів у складі фінансового ринку?
5. Чи можна виділяти страховий ринок у складі фінансового ринку?
6. У чому відмінність сучасних сегментацій фінансового ринку від запропонованих раніше?
7. Що є критерієм розмежування ринків на розвинуті і ті, що розвиваються?
8. У чому полягає Гіпотеза ефективності фінансового ринку?
9. Чи можна вважати фінансовий ринок України універсальним?
10. Які фінансові центри є сьогодні провідними на ринках капіталу?
11. Хто є суб'єктами первинного та вторинного ринків?
12. Чим відрізняється організований ринок від неорганізованого?
13. Які основні функції виконує фінансовий ринок в економіці?
14. У чому полягає інвестиційна функція фінансового ринку?
15. У чому полягає відмінність у фінансуванні економічних процесів через грошово-кредитний ринок і ринок цінних паперів?
16. Чому розв'язання проблем стимулювання виноситься ключовим завданням в економічних колах?
17. Чим відрізняється фінансовий інструмент від активу?
18. Як можна класифікувати фінансові інструменти за міжнародними стандартами і вітчизняною нормативно-правовою базою?
19. У чому полягає економічна та правова природа цінного паперу?
20. Якими є основні класифікаційні ознаки цінних паперів?

Рекомендована література:

Основна [8,19,20, 24,25,35].

Допоміжна [36, 38, 40,43].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-50].

Міжнародні видання [53,55,60,62,68].

Тема 2. Регулювання фінансового ринку

План лекційного заняття

1. Регулювання на фінансовому ринку: рівні та форми.
2. Державне регулювання та нагляд на фінансовому ринку.
3. Саморегулювання на фінансовому ринку.
4. Система розкриття інформації учасниками фінансового ринку.

План семінарського заняття

1. Сутність регулювання фінансового ринку: принципи, напрями, рівні та форми регулювання.
2. Державне регулювання фінансового ринку України: сутність, сфери та важелі регулювання.
3. Внутрішнє регулювання фінансового ринку. Роль саморегулюючих організацій на фінансовому ринку.
4. Стратегічні пріоритети регулювання фінансового ринку.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Опрацювання основних положень Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».
2. Діяльність інститутів державного регулювання у окремих секторах фінансового ринку України.
3. Міжнародні інструменти регулювання фінансового ринку
4. Стратегія розвитку фінансового ринку до 2025 р.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає об'єктивна необхідність регулювання фінансового ринку?
2. Як можна охарактеризувати сутність фінансового ринку як об'єкту регулювання?
3. Що можна віднести до об'єктів регулювання на фінансовому ринку?
4. Які основні моделі регулювання фінансового ринку існують у сучасних умовах?
5. Які види регулювання виділяються на фінансовому ринку?
6. Які рівні регулювання чинять найсуттєвіший вплив на функціонування фінансового ринку?
7. Яка модель регулювання фінансового ринку існує в Україні? Які її позитивні та негативні риси?
8. У чому полягає мегарегулювання фінансового ринку? Яка роль у цьому мегарегулятора?
9. Як процеси глобалізації впливають на регулювання національних фінансових ринків?
10. У чому полягає сутність державного регулювання фінансового ринку?
11. Якими є основні стратегії та механізми державного регулювання фінансового ринку?
12. Як можна охарактеризувати стратегію державного регулювання фінансового ринку в Україні?
13. Що означає нагляд на фінансовому ринку? Якими є основні підвалини макро- і мікропруденційного нагляду?
14. Які державні інститути здійснюють регулювання фінансового ринку в Україні? У чому їх специфіка?
15. У чому полягає сутність процесу саморегулювання на фінансовому ринку?
16. Які СРО офіційно та неофіційно працюють на фінансовому ринку України.
17. У чому полягають основні повноваження ОПУ та СРО?
18. Чим відрізняється діяльність ОПУ від СРО?
19. У чому полягає необхідність розкриття інформації на фінансовому ринку?
20. Які основні вимоги до оприлюднення інформації висуваються до учасників фінансового ринку в Україні?

Рекомендована література:

- Основна [3,4,7,11, 12,16,19,21, 24,25, 35].
 Допоміжна [36,37,41,42,45].
 Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].
 Міжнародні видання [53,55,59,60,67,68].

Тема 3. Суб'єкти фінансового ринку

План лекційного заняття

1. Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація.
2. Депозитні та недепозитні фінансові посередники.
3. Допоміжні та інші фінансові корпорації.
4. Моделі фінансових ринків за суб'єктивним підходом.

План семінарського заняття

1. Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація
2. Держава як суб'єкт фінансового ринку
3. Домогосподарства на фінансовому ринку
4. Місце суб'єктів господарювання на фінансовому ринку
5. Поняття фінансового посередництва та фінансових посередників, їх місце на фінансовому ринку
6. Сутність фінансових посередників та їх функції
7. Функції фінансового посередництва.
8. Класифікація фінансових посередників.
9. Банківські установи на фінансовому ринку.
10. Класифікація банків.
11. Банківські об'єднання.
12. Небанківські кредитні інститути.
13. Роль страхових компаній на фінансовому ринку.
14. Інститути спільного інвестування та їх типи.
15. Особливості діяльності лізингових компаній. Схема лізингового процесу.
16. Факторингові послуги.
17. Діяльність кредитних спілок.
18. Недержавні пенсійні фонди.
19. Допоміжні фінансові установи (інфраструктурні учасники фінансового ринку)

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливі інституційні учасники фінансового ринку (холдингові, трастові об'єднання тощо)
2. Інформаційно - телекомунікаційні інститути як учасники фінансового ринку.

Питання для самоконтролю

1. Що включає у себе сектор фінансових корпорацій?
2. На які підсектори поділяються фінансові посередники?
3. Які допоміжні фінансові корпорації працюють на ринку цінних паперів?
4. У чому полягає діяльність допоміжних фінансових корпорацій у сфері страхування та недержавного пенсійного забезпечення?
5. У чому полягає зміст фінансового посередництва?
6. Що входить до статистичної класифікації фінансової та страхової діяльності?
7. Із чого складається банківська система України?
8. Наведіть принципи діяльності кредитних спілок.
9. Що є предметом безпосередньої діяльності страховика?
10. Чим відрізняється учасник пенсійного фонду від вкладника?
11. Яким вимогам має відповідати диверсифікований інвестиційний фонд?
12. Що означає адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групі?
13. Перерахуйте види професійної діяльності на ринку цінних паперів в Україні.
14. Хто є учасником депозитарної системи України?
15. Які інформаційні агентства поширені у світі та Україні?
16. Чим відрізняється асоційована компанія від дочірньої?
17. У чому полягає специфіка небанківської моделі фінансового ринку?
18. Якими є основні ознаки банківської моделі фінансового ринку?
19. Назвіть основні підвалини комплементарної моделі фінансового ринку.
20. Як впливають демографічні чинники на формування сучасної моделі фінансового ринку?

Рекомендована література:

Основна [2,4,5,17,18,20, 21,24,34].

Допоміжна [36,37,39,43,44].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].

Міжнародні видання [54,55,58,60,62,65,67,68].

Тема 4. Ризик і ціна капіталу**План лекційного заняття**

1. Економічні теорії щодо ціноутворення на фінансових ринках
2. Ціноутворення та види цін на фінансовому ринку
3. Фінансові ризики та заходи щодо їх мінімізації
4. Портфелі фінансових інструментів та принципи їх формування

План семінарського заняття

1. Ціноутворення на фінансовому ринку
2. Майбутня та поточна вартість фінансових інструментів
  - 2.1. Зміна вартості грошей в часі. Прості та складні відсотки
  - 2.2. Види та структура процентних ставок
  - 2.3. Механізм оцінювання фінансових активів
3. Фінансові ризики
4. Розвиток теорій ризику

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Ануїтет: поняття, особливості, механізм розрахунку
2. Методика оцінки ризиків, що застосовується в українських банківських інститутах

Питання для самоконтролю

1. Що таке класичний і маркетинговий підхід до формування ціни?
2. В чому полягає особливість гіпотези ефективних ринків?
3. Охарактеризуйте класичні теорії ціноутворення, за допомогою яких можна пояснити походження цін на фінансові інструменти.
4. Чим пояснюється спекулятивність і хибність у походженні цін фінансового ринку?
5. В якому аспекті слід застосовувати теорії фінансового ринку до походження цін на фінансовому ринку?
6. Назвіть учасників ціноутворення на фінансовому ринку.
7. Для чого необхідне регулювання цін на фінансовому?
8. Роль інституційних учасників у забезпеченні рівноваги на фінансовому ринку.
9. Що являє собою ризик на фінансовому ринку?
10. Які види та типи ризиків існують на фінансовому ринку?
11. Чим відрізняється систематичний ризик від несистематичного?
12. Які основні ризики притаманні сучасному фінансовому ринку в Україні?
13. Які способи боротьби з ризиками відносять до внутрішніх, а які до зовнішніх? У чому їх різниця?
14. Чому для фінансового інституту важливу роль відіграє управління надлишком (активами і пасивами)?
15. Яких інвестиційних цілей прагнуть досягти інституційні інвестори загалом і кожний з цих груп інститутів зокрема?
16. Чим відрізняється інвестиційна політика від інвестиційної стратегії?
17. Що розуміють під активною портфельною стратегією? Які фактори є визначальними у виборі активної чи пасивної портфельної стратегії?
18. Що являє собою портфель фінансових інструментів?

Рекомендована література:

Основна [1,2,4,5,7,18,19,20,25,28,31,32].

Допоміжна [36,37,39,40,44,45].
 Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].
 Міжнародні видання [66,67,68].

ЗМ 2 СТРУКТУРА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Тема 5. Ринок пайових цінних паперів

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика та види пайових цінних паперів
2. Цінні папери інститутів спільного інвестування та сертифікати фондів операцій з нерухомістю
3. Визначення вартості та дохідності пайових цінних паперів

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика ринку пайових цінних паперів
2. Сутність та види акцій. Особливості випуску та розміщення
3. Акції корпоративних інвестиційних фондів
4. Інвестиційні сертифікати: сутність, особливості емісії та обігу
5. Сертифікати ФОН
6. Інвестиційні якості пайових цінних паперів.
7. Визначення курсової вартості
8. Визначення дохідності пайових цінних паперів

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Операції IPO в Україні
2. Основні операції з пайовими цінними паперами

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні види пайових цінних паперів, дайте їх коротку характеристику.
2. Які нормативно-правові акти визначають механізми випуску, розміщення та обігу акцій ?
3. Яким законодавством регулюється випуск, розміщення, обіг та викуп сертифікатів операцій з нерухомістю ?
4. Розкрийте сутність акцій та наведіть їх класифікацію ?
5. Зробіть порівняльний аналіз простих та привілейованих акцій.
6. Що таке публічне та приватне розміщення акцій та в чому їх відмінності одне від одного ?
7. Які етапи передбачає відкрите (публічне) розміщення акцій ?
8. Перелічіть права та обов'язки власників акцій.
9. Перелічіть види привілейованих акцій та охарактеризуйте їх.
10. З огляду на фіксований характер виплат за привілейованими акціями та відсутність заздалегідь визначеного терміну їх погашення на який з боргових цінних паперів вони схожі?
11. Які цінні папери емітують інститути спільного інвестування ?
12. Що представляє собою інвестиційний сертифікат ? Хто є його емітентом ?
13. Опишіть механізми емісії, розміщення, обігу та викупу сертифікатів фондів операцій з нерухомістю.
14. Дайте загальну характеристику методам оцінки вартості акцій на основі дисконтування дивідендів.
15. Як диференціюється оцінка вартості акцій залежно від очікуваних у майбутньому темпів приросту дивідендів?
16. У чому полягає сутність моделі оцінки вартості акцій Майрона Дж. Гордона ?
17. На основі яких показників оцінюється дохідність акцій ?
18. Модель оцінки поточної ринкової вартості акцій за умови їх використання протягом невизначеного тривалого періоду часу полягає в наступному ?
19. Яка з моделей оцінки поточної ринкової вартості акцій передбачає, що інвестор планує через певний час продати акцію ?
20. Перерахуйте наслідки та обмеження використання моделі дисконтування дивідендів з постійним темпом приросту.

Рекомендована література:

Основна [1,5,6,7,9,10,11, 17,21, 28,29, 32,33,34,35].

Допоміжна [37,38,40,41,44,45].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].

Міжнародні видання [53,55,56,59,67].

Тема 6. Ринок боргових цінних паперів**План лекційного заняття**

1. Загальна характеристика та види боргових цінних паперів.
2. Рейтингове оцінювання боргових цінних паперів.
3. Визначення вартості та дохідності облігацій.
4. Визначення вартості та дохідності ощадних (депозитних) сертифікатів і векселів

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика та види боргових цінних паперів
2. Інвестиційні якості боргових цінних паперів.
3. Рейтингове оцінювання боргових цінних паперів
4. Визначення курсової вартості та дохідності боргових цінних паперів
5. Операції з ощадними (депозитними) сертифікатами, казначейськими зобов'язаннями і векселями

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Агенції з оцінки курсової вартості пайових та боргових цінних паперів

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні види боргових цінних паперів, дайте їх коротку характеристику.
2. Дайте характеристику казначейським зобов'язанням України.
3. В чому полягає економічна сутність ощадного та депозитного сертифікату? Чи є між ними відмінності у вітчизняній практиці?
4. За якими ознаками класифікуються облігації?
5. Який з боргових цінних паперів вважається найменш ризиковим ?
6. Зробіть порівняльний аналіз облігацій та акцій.
7. Що таке публічне та приватне розміщення облігацій та в чому їх відмінності одне від одного?
8. Охарактеризуйте специфіку місцевих облігацій.
9. Які моделі оцінки вартості облігацій можна виділити?
10. В узагальненому вигляді перерахуйте етапи процесу визначення кредитного рейтингу.
11. Що являє собою рейтинг інвестиційного рівня та рейтинг спекулятивного рівня?
12. Перерахуйте національні рейтингові агентства, які включені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств.
13. Наведіть класифікацію кредитних рейтингів.
14. В чому полягає сутність базової моделі оцінки поточної ринкової вартості облігації з періодичною виплатою відсотків?
15. Охарактеризуйте модель оцінки поточної ринкової вартості облігацій з виплатою всієї суми відсотків при її погашенні.
16. Як обраховується вартість облігацій з нульовим купоном?
17. Що являє собою ставка купона?
18. Як можна розрахувати поточну дохідність відсоткової облігації?
19. Як можна визначити дохідність б'ощадного (депозитного) сертифіката?
20. Як розрахувати дохідність векселя?

Рекомендована література:

Основна [7,9,10,11, 17,21, 28,29, 32,33,34,35].

Допоміжна [38, 42,45].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].

Міжнародні видання [53,56,57,58,60,63].

Тема 7. Ринок похідних та структурованих цінних паперів

План лекційного заняття

1. Сутність строкового ринку та строкових угод.
2. Загальна характеристика похідних фінансових інструментів.
3. Ф'ючерсні контракти та індексні стратегії.
4. Технології угод з опціонними контрактами.

План семінарського заняття

1. Сутність похідних та структурованих цінних паперів
2. Інвестиційні якості похідних та структурованих цінних паперів
3. Визначення дохідності похідних та структурованих цінних паперів

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості біржового обертання похідних та структурованих цінних паперів
2. Міжнародні тенденції розвитку похідних та структурованих цінних паперів

Питання для самоконтролю

1. Що таке строкові угоди? Які вони бувають?
2. Які можливості для економічних агентів надає строковий ринок?
3. Які функції в економіці відіграє ринок деривативів?
4. Чим відрізняється хеджер від арбітражера?
5. Що представляє собою базовий актив похідного фінансового інструменту?
6. Відмінні та спільні риси форвардних і ф'ючерсних контрактів.
7. Що таке страйкова ціна і внутрішня вартість деривативу?
8. Яку функцію на строковому ринку виконують спекулянти?
9. Що таке свопи і на які види вони поділяються?
10. У чому полягають особливості ф'ючерсних контрактів?
11. Що таке варіаційна маржа і як вона розраховується?
12. У чому специфіка індексних стратегій з ф'ючерсними контрактами?
13. Які еволюційні етапи пройшов ринок опціонів у світі і в Україні?
14. Як можна класифікувати опціонні контракти за базовим активом?
15. У чові відмінності опціону Call і опціону Put?

Рекомендована література:

Основна [1,5,6,7,9,10,11, 17,21, 28,29, 32,33,34,35].

Допоміжна [36,38,40,42,44,45].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].

Міжнародні видання [53,56,57,61,67,68].

Тема 8. Первинний та вторинний ринок цінних паперів

План лекційного заняття

1. Первинний ринок: функції та суб'єкти
2. Специфіка механізму розміщення цінних паперів
3. Організатори торгівлі на вторинному ринку цінних паперів
4. Операційний механізм фондової біржі. Електронна торговельна система
5. Індeksi міжнародних і національних ринків цінних паперів

План семінарського заняття

1. Сутність первинного та вторинного ринку цінних паперів
2. Операції та суб'єкти первинного ринку
3. Поняття андеррайтингу як економічної категорії. Основні функції інвестиційних банків.
4. Види андеррайтингу.
5. Етапи андеррайтингу.
6. Форми винагороди за послуги андеррайтерів.

7. Сутність фондової біржі та її місце на ринку цінних паперів.
8. Основи організації та роботи фондової біржі в Україні. Біржовий статут та правила біржі. Біржовий комітет, члени біржі.
9. Біржові операції та біржові угоди з цінними паперами.
10. Види та характеристика біржових наказів.
11. Методи формування біржового курсу.
12. Біржові індекси та їх місце на фінансовому ринку.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості і роль індексів українського фондового ринку
2. Історія розвитку фондових бірж в Україні та світі.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність первинного ринку цінних паперів.
2. Які функції в структурі ринку цінних паперів виконує первинний ринок?
3. Що являють собою такі поняття як «емісія», «випуск цінних паперів» і «розміщення цінних паперів»? як вони між собою співвідносяться?
4. Розкрийте основні функції первинного ринку цінних паперів.
5. В чому полягає сутність публічного розміщення цінних паперів?
6. Охарактеризуйте етапи проведення публічного розміщення цінних паперів.
7. Порівняйте переваги розміщення цінних паперів та отримання банківських кредитів.
8. Як організовується приватне розміщення цінних паперів?
9. Які етапи включає процес приватного розміщення цінних паперів?
10. Що представляють собою організатори торгівлі ?
11. Розкрийте сутність торгівельних систем на ринку цінних паперів.
12. Охарактеризуйте функції, які виконують організатори торгівлі та торгівельні системи.
13. Яких правил повинні дотримуватися члени фондової біржі?
14. Опишіть операційний механізм функціонування фондових бірж в Україні.
15. Що таке біржове замовлення та які накази може дати клієнт брокеру?
16. За якими ознаками можна класифікувати фондові індекси?
17. Як розраховуються фондові індекси за методом середнього арифметичного зваженого і за методом середнього геометричного зваженого ?
18. Дайте загальну характеристику фондовим індексам світу.
19. Скільки фондових індексів та які включає в себе система індексів Доу-Джонса?
20. Охарактеризуйте основні фондові індекси України?

Рекомендована література:

Основна [6,7,9,10,11, 17,21, 28,29, 32,33,34,35].

Допоміжна [37,39,40,45].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].

Міжнародні видання [54,55,57,58,62,65].

ЗМ 3. АНАЛІЗ ГРОШОВОГО ТА КРЕДИТНОГО РИНКІВ

Тема 9. Грошовий ринок

План лекційного заняття

1. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.
2. Структура грошового ринку та його інструменти.
3. Ринок золота та дорогоцінних металів.
4. Специфіка операцій на міжбанківському ринку.

План семінарського заняття

1. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.
2. Структура грошового ринку та його інструменти
3. Обліковий ринок і його особливості

4. Міжбанківський ринок та операції, що здійснюються на міжбанківському ринку
5. Валютний ринок
6. Розв'язання задач

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості функціонування українського міжбанківського ринку
2. Особливості державного регулювання грошового ринку в Україні
3. Напрями розвитку валютного ринку в Україні

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сутність грошового ринку?
2. Які критерії структуризації грошового ринку?
3. Як називаються інструменти, що використовуються на грошовому ринку? Назвіть ці інструменти.
4. Які інструменти ринку грошей? Чим відрізняють боргові інструменти від неборгових?
5. Які види кредиту ви можете назвати?
6. Які інструменти ринку капіталів?
7. На якому секторі грошового ринку діють фінансові посередники?
8. Як можна визначити сутність ринку золота?
9. Як можна охарактеризувати ринок золота та дорогоцінних металів у складі фінансового ринку?
10. Які причини обумовили перехід ролі грошового товару від товарів першої необхідності до предметів розкоші, звичайних металів, благородних металів?
11. Чому розвиток грошового товару не зупинився на золоті?
12. Які форми організації ринку дорогоцінних металів застосовують у сучасній світовій практиці?
13. Якими є основні класифікаційні ознаки ринку золота та дорогоцінних металів?
14. Які є основні види торгівлі банківськими металами?
15. Які країни мають найбільші золотовалютні резерви?
16. Як можна визначити сутність міжбанківського ринку?
17. Які види операцій здійснюються на міжбанківському ринку?
18. Яка основна функція міжбанківського ринку? Чому?
19. Хто є суб'єктами на міжбанківському ринку?
20. В чому полягає основна відмінність між форвардними і ф'ючерсними операціями?

Рекомендована література:

Основна [8,19,20, 24,25,35].

Допоміжна [36-40,45].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].

Міжнародні видання [54,57,58,60,62,64].

Тема 10. Кредитний ринок

План лекційного заняття

1. Кредити: принципи, форми, види та функції
2. Організація та функціонування кредитного ринку
3. Види та форми державного кредиту
4. Процес банківського кредитування та визначення вартості кредитних ресурсів
5. Оцінювання кредитоспроможності позичальника

План семінарського заняття

1. Сутність кредитного ринку та його функції
2. Суб'єкти кредитного ринку
3. Банківські установи на кредитному ринку
4. Кредитні спілки на кредитному ринку
5. Ломбарди на кредитному ринку
6. Визначення вартості кредитних ресурсів

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Система небанківських кредитних установ в Україні

2. Діяльність ломбардів як особливих кредитних установ

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте сутність кредиту як економічної категорії.
2. Назвіть види банківських кредитів та критерії їх класифікації.
3. Які засади формування кредитної політики?
4. Назвіть джерела формування кредитних ресурсів банку та дайте їх характеристику.
5. На які цілі банкам забороняється надавати кредити?
6. Які види застави можуть виступати в якості забезпечення за кредитом.
7. Що таке гарантія і які види гарантії використовуються банками в якості забезпечення за кредитами?
8. Охарактеризуйте фактори, які впливають на встановлення відсоткової ставки за кредитом?
9. Назвіть методи ціноутворення за кредитами.
10. Яким чином здійснюється розрахунок суми відсотків за кредитом?
11. Назвіть основні етапи кредитного процесу.
12. Які документи подаються позичальником-юридичною особою для отримання кредиту в банку?
13. У чому полягає сутність фінансового моніторингу кредитних операцій банку?
14. Назвіть мету та основні напрями кредитного моніторингу.
15. Сутність і мета оцінки кредитоспроможності позичальника.
16. Які фактори впливають на вибір системи показників оцінки кредитоспроможності позичальника?
17. Які переваги мають рейтингові методики оцінки кредитоспроможності позичальника?
18. Які фінансові показники використовуються для оцінки фінансового стану позичальника – юридичної особи?
19. Назвіть особливості оцінки кредитоспроможності позичальника – фізичної особи.
20. Сутність і перспективи використання кредитного скорингу для оцінки кредитоспроможності позичальника – фізичної особи?

Рекомендована література:

Основна [4,8,19,21, 24,25,35].

Допоміжна [36,37,39,40,42,43].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].

Міжнародні видання [53,55,58,59,63,65,68].

Тема 11. Фундаментальний і технічний аналіз

План лекційного заняття

1. Інвестиційна політика та стратегія портфельного інвестування
2. Фундаментальний аналіз у портфельному управлінні
3. Технічний аналіз у портфельному управлінні

План семінарського заняття

1. Сутність та види аналізу фінансового ринку.
2. Процес проведення фундаментального аналізу фінансових ринків.
3. Технічний аналіз фінансових ринків.
4. Графічні картини технічного аналізу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Державні інститути, що здійснюють фундаментальний аналіз фінансового ринку
2. Місце та роль приватних компаній у системі технічного аналізу фінансового ринку в Україні

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Аналіз кредитних угод України з Міжнародним валютним фондом
2. Аналіз кредитних проектів МБРР, ЄБРР та Євратом, що здійснюються в Україні
3. Система державного інвестування інноваційних проектів в Україні

4. Система недержавного інвестування інвестиційних проектів в Україні.
5. Аналіз діяльності саморегулювальних організацій в Україні
6. Аналіз динаміки зміни валютного курсу в Україні за період 2017-2020 рр.
7. Тенденції розвитку ринку дорогоцінних металів в Україні у 2017- 2020 рр.
8. Аналіз використання фінансових інструментів на фондовому ринку України у 2017-2020 рр.
9. Організовані заощадження населення: динаміка і проблеми розміщення.
10. Вибір між акційним та облігаційним фінансуванням (порівняння світового досвіду та досвіду України).
11. Прибутковість фінансових інструментів в Україні (компаративний аналіз).
12. Структура кредитного портфелю українських банків: недоліки, перспективи покращення.
13. Ефективність грошово-кредитної політики НБУ в розрізі розвитку інфляційних процесів в Україні.
14. Взаємозв'язок між валютним курсом та рівнем інфляції в країні.
15. Обіг цифрових валют.
16. Електронні валюти в світі.
17. Торгівля віртуальними активами.
18. Фундаментальні фактори, що найбільше впливають на курси акцій українських емітентів.
19. Фундаментальні показники, що впливають на курс і дохідність державних цінних паперів.
20. Фундаментальні показники, що впливають на курс і стійкість національної валюти.
21. Аналіз практики здійснення вексельного обігу в Україні
22. Розвиток світових ринків акцій (на прикладі США, Німеччини або будь-якої іншої країни).
23. Порівняльний аналіз функціонування та розвитку ринку страхування життя в Україні та світі.
24. Фундаментальний аналіз сучасного стану секторів фінансового ринку України.
25. Фундаментальний аналіз сучасного стану світового фінансового ринку.
26. Цифровізація фінансового ринку України.

Питання для самоконтролю

1. За якими основними принципами будуються інвестиційні портфелі?
2. Чим відрізняється традиційний підхід до формування портфеля від сучасної портфельної теорії?
3. Які цілі переслідує інвестор при формуванні портфеля?
4. Чому традиційний підхід передбачає вкладення коштів у добре відомі компанії?
5. Що послужило причиною виникнення сучасної портфельної теорії?
6. Назвіть основні відмінності традиційного підходу до управління фінансовими інструментами і сучасної портфельної теорії. Які ознаки має ефективний і досконалий ринки? Чи існують вони на сучасних ринках капіталів?
7. Сутність та способи реалізації фундаментального аналізу?
8. Перелічіть та охарактеризуйте види фундаментального аналізу.
9. Технічний аналіз як спосіб оцінки тенденцій на фінансовому ринку.

Рекомендована література:

Основна [1,2,4,24, 31, 35].

Допоміжна [37,38,40,41,45].

Інформаційні ресурси Інтернет [46-52].

Міжнародні видання [53,54,55,59,60,61,62,65].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання за навчальну дисципліну «Фінансовий ринок», представлено в табл.5.1.

Таблиця 4.1.1

**Розподіл балів з навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» для груп:
ФАБ-20-1; ФБі-20-1; ФБД-20-1**

Модулі	Модуль 1							5	Контрольна робота №1	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з дисципліни = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	13										
Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4							
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	2							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи										
Модулі	Модуль 2							5+5=10			
Загальна кількість балів за модулем №2	37										
Теми	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Т.10	Т.11				
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	2	2	2	2				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи										
Індивідуальна робота	8										
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5										
								Контрольна робота №2	Контрольна робота №3		

Таблиця 4.1.2

**Розподіл балів з навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» для груп:
МСБ-21-2с; ФБД-21-3с**

Модулі	Модуль 1								Контрольна робота №1	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з дисципліни = 50 балів + 50 балів (Екзамен)	
Загальна кількість балів за модулем №1	15,5											7,5
Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4				Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	2								
Самостійна робота												
Модулі	Модуль 2								Контрольна робота №2			
Загальна кількість балів за модулем №2	34,5											7,5
Теми	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Т.10	Т.11	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	2	2	2	2					
Самостійна робота												
Індивідуальна робота	8											
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5											

Таблиця 4.1.3

**Розподіл балів з навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» для груп:
ФББз-20-1ж; ФББз-20-2; ФББз-21-2к**

Модулі	Модуль 1							
Загальна кількість балів за модулем №1	2							
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4				
Відповідь на семінарському занятті	5	-	-	-				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2							
Загальна кількість балів за модулем №2	48							
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	
Відповідь на семінарських заняттях	-	-	-	-	-	-	-	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	10							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5							
Аудиторна контрольна робота – 30 балів								Екзамен - 50 балів
Загальна оцінка з дисципліни = 50 балів + 50 балів (Екзамен)								

Критерії оцінювання семінарських занять та самостійної роботи

Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському (практичному) занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 2 бали.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях та самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
1	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом з теми, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
0,5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом з теми на достатньому рівні, однак фрагментарно (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або володіє навчальним матеріалом лише на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 8 балів.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання		
	Теоретичні питання	1 (0,5*2)	2 (1*2)
Тестовий блок (закритої форми)	2,5(0,5*10)	2,5(0,5*10)	10(1*10)

Тестовий блок (відкритої форми)	0,5 (0,25*2)	1 (0,5*2)	5(1*2,5)
Розв'язування задач	1	2	5
Всього	5	7,5	30

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання на контрольній роботі

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	1/2/10
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	0,5/1/5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,25/0,5/2,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку (тести відкритого типу)

Тестування	Кількість балів
Дана повна та правильна відповідь.	0,25/0,5/ 1
Немає правильної відповіді.	0

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання тестового блоку (тести закритого типу)

Тестування	Кількість балів
Дана повна та правильна відповідь.	0,5/1/2,5
Немає правильної відповіді.	0

Таблиця 4.7

Критерії оцінювання розрахункового блоку

Розв'язання задач	Кількість балів
-------------------	-----------------

Задача розв'язана вірно і містить пояснення та логічні висновки.	1/2/5
Задача розв'язана, але при розв'язанні допущені незначні помилки, які на загальний підсумок не вплинули.	0,5/1/2,5
Задача розв'язана, але містить грубі помилки, які призводять до зміни кінцевого результату, відсутні висновки.	0,25/0,5/1
Задача не розв'язана, або розв'язана на 30%-50%	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальна робота проводиться у формі захисту наукової статті та написанні наукових тез.

Таблиця 4.8

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
Частина 1. Захист наукової статті (максимально: 4 бали (5 балів для заочної форми))	
4/5 бали	Стаття підібрана відповідно тематиці семінару, здобувач володіє її змістом, відповідає на поставлені запитання
2 / 3 бали	Стаття є застарілою, або підібрана поза межами (з відхиленням від меж) тематики семінару
0 балів	Стаття підготовлена невчасно, здобувач не володіє матеріалом та не відповідає на запитання
Частина 2. Написання наукових тез (максимально 4 бали (5 балів для заочної форми))	
4/5 бали	Тези підготовлено на науковий захід, дотримано технічних та наукових вимог до такого виду робіт.
2/3 бали	Тези написано, але без участі у науковому заході та без подальшої їх публікації.
0 балів	Тези не подано, тези подано невчасно, виявлено високий рівень плагіату у тезах.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця 4.9

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційо ваний залік	Залік

90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив но - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктив ний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Таблиця 4.10

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/диференційований залік	Залік
40-50	A	Відмінно	Високий (творчий)	Відмінно	Зараховано
40-44	B	Дуже добре	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	
35-39	C	Добре			

30-34	D	Задовільно	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
25-29	E	Достатньо			
17-24	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	Не зараховано
0-16	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» є: екзамени; стандартизовані тести; аналітичні звіти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах та інші види індивідуальних та групових завдань; тестування в системі Moodle.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у формі семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи, контрольних робіт.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Перелік питань до поточного контролю №1

1. Сутність фінансового ринку та його роль в економіці.
2. Функції фінансового ринку.
3. Суб'єкти фінансовому ринку та їх класифікація.
4. Структуризація та сегментація фінансового ринку за основними ознаками.
5. Поняття фінансових активів їх властивості та класифікація.
6. Поняття та класифікація фінансових інструментів.
7. Держава та місцеві органи влади (муніципалітети) як суб'єкти фінансового ринку.
8. Домогосподарство як суб'єкт фінансового ринку.
9. Інститути інфраструктури фінансового ринку.
10. Методи державного регулювання фінансового ринку
11. Повноваження та завдання саморегульвних організацій на фінансовому ринку.
12. Поняття фінансового посередництва та фінансових посередників, їх значення.
13. Функції фінансового посередництва.
14. Класифікація фінансових посередників.
15. Банківська діяльність у сфері надання фінансових послуг.
16. Класифікація банків.
17. Банківські об'єднання.
18. Небанківські кредитні інститути.
19. Сутність, види та механізм здійснення факторингових послуг
20. Лізингові операції: сутність, види.
21. Діяльність кредитних спілок.
22. Ломбардна діяльність на фінансовому ринку
23. Роль страхових компаній на фінансовому ринку.
24. Інститути спільного інвестування та їх типи.
25. Інститути спільного інвестування та їх види.
26. Недержавні пенсійні фонди: сутність, види.
27. Сучасний стан функціонування недержавних пенсійних фондів в Україні.
28. Концепція зміни вартості грошей у часі.
29. Теперішня та майбутня вартість грошей.
30. Види та структура відсоткових ставок.
31. Фінансовий ризик: поняття та основні види.
32. Засоби вирішення фінансових ризиків.
33. Методи та критерії вимірювання ступеня фінансового ризику.

Перелік питань до поточного контролю №2

1. Акції: сутність, види та особливості розміщення.
2. Види цін на акції.
3. Інвестиційні сертифікати: сутність, особливості емісії та обігу.
4. Облігації: сутність, види.
5. Особливості випуску та обігу державних цінних паперів.
6. Ощадний та депозитний сертифікат: сутність, особливості обігу.
7. Обіг векселів в Україні.
8. Рейтингове оцінювання боргових цінних паперів
9. Форвардні контракти
10. Сутність та механізм укладання ф'ючерсного контракту
11. Порівняльний аналіз форвардних і ф'ючерсних контрактів.

12. Опціони: сутність, види.
13. Загальна характеристика структурованих цінних паперів
14. Первинний та вторинний ринок цінних паперів: сутність, учасники.
15. Інфраструктура ринку цінних паперів
16. Професійна діяльність на ринку цінних паперів.
17. Емісійна діяльність держави на ринку цінних паперів
18. Андеррайтинг як форма розміщення цінних паперів на первинному ринку.
19. Види андеррайтингу.
20. Фондова біржа: сутність, функції. Місце на вторинному ринку цінних паперів.
21. Основні фондові біржі України.
22. Біржові операції та біржові угоди з цінними паперами.
23. Види та характеристика біржових наказів (заявок).
24. Методи формування біржового курсу.
25. Сучасний стан функціонування фондових бірж в Україні.
26. Індикатори ринку цінних паперів (біржові індекси) в Україні
27. Первинна публічна пропозиція акцій (ІРО) як спосіб виходу на світові фондові ринки. Етапи проведення.
28. Структура грошового ринку та його інструменти
29. Характеристика облікового ринку та його особливості.
30. Міжбанківський ринок та операції, що здійснюються на міжбанківському ринку
31. Валютний ринок: суть, поняття та суб'єкти
32. Конверсійні операції на валютному ринку.
33. Ринок капіталів: суть, функції та суб'єкти.
34. Валютні операції з негайною поставкою (поточні)
35. Строкові валютні операції.
36. Валютний арбітраж: сутність та види.
37. Банківське кредитування. Види кредитів
38. Особливості проведення фундаментального аналізу фінансових ринків.
39. Особливості проведення технічного аналізу фінансових ринків.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Сутність фінансового ринку та його роль в економіці.
2. Функції фінансового ринку.
3. Суб'єкти фінансовому ринку та їх класифікація.
4. Структуризація та сегментація фінансового ринку за основними ознаками.
5. Поняття фінансових активів їх властивості та класифікація.
6. Поняття та класифікація фінансових інструментів.
7. Держава та місцеві органи влади (муніципалітети) як суб'єкти фінансового ринку.
8. Домогосподарство як суб'єкт фінансового ринку.
9. Інститути інфраструктури фінансового ринку.
10. Методи державного регулювання фінансового ринку
11. Повноваження та завдання саморегульвних організацій на фінансовому ринку.
12. Поняття фінансового посередництва та фінансових посередників, їх значення.
13. Функції фінансового посередництва.
14. Класифікація фінансових посередників.
15. Банківська діяльність у сфері надання фінансових послуг.
16. Класифікація банків.
17. Банківські об'єднання.
18. Небанківські кредитні інститути.
19. Сутність, види та механізм здійснення факторингових послуг
20. Лізингові операції: сутність, види.
21. Діяльність кредитних спілок.

22. Ломбардна діяльність на фінансовому ринку
23. Роль страхових компаній на фінансовому ринку.
24. Інститути спільного інвестування та їх типи.
25. Інститути спільного інвестування та їх види.
26. Недержавні пенсійні фонди: сутність, види.
27. Сучасний стан функціонування недержавних пенсійних фондів в Україні.
28. Концепція зміни вартості грошей у часі.
29. Теперішня та майбутня вартість грошей.
30. Види та структура відсоткових ставок.
31. Фінансовий ризик: поняття та основні види.
32. Засоби вирішення фінансових ризиків.
33. Методи та критерії вимірювання ступеня фінансового ризику
34. Акції: сутність, види та особливості розміщення.
35. Види цін на акції.
36. Інвестиційні сертифікати: сутність, особливості емісії та обігу.
37. Облігації: сутність, види.
38. Особливості випуску та обігу державних цінних паперів.
39. Ощадний та депозитний сертифікат: сутність, особливості обігу.
40. Обіг векселів в Україні.
41. Рейтингове оцінювання боргових цінних паперів
42. Форвардні контракти
43. Сутність та механізм укладання ф'ючерсного контракту
44. Порівняльний аналіз форвардних і ф'ючерсних контрактів.
45. Опціони: сутність, види.
46. Загальна характеристика структурованих цінних паперів
47. Первинний та вторинний ринок цінних паперів: сутність, учасники.
48. Інфраструктура ринку цінних паперів
49. Професійна діяльність на ринку цінних паперів.
50. Емісійна діяльність держави на ринку цінних паперів
51. Андеррайтинг як форма розміщення цінних паперів на первинному ринку.
52. Види андеррайтингу.
53. Фондова біржа: сутність, функції. Місце на вторинному ринку цінних паперів.
54. Основні фондові біржі України.
55. Біржові операції та біржові угоди з цінними паперами.
56. Види та характеристика біржових наказів (заявок).
57. Методи формування біржового курсу.
58. Сучасний стан функціонування фондових бірж в Україні.
59. Індикатори ринку цінних паперів (біржові індекси) в Україні
60. Первинна публічна пропозиція акцій (ІРО) як спосіб виходу на світові фондові ринки. Етапи проведення.
61. Структура грошового ринку та його інструменти
62. Характеристика облікового ринку та його особливості.
63. Міжбанківський ринок та операції, що здійснюються на міжбанківському ринку
64. Валютний ринок: суть, поняття та суб'єкти
65. Конверсійні операції на валютному ринку.
66. Ринок капіталів: суть, функції та суб'єкти.
67. Валютні операції з негайною поставкою (поточні)
68. Строкові валютні операції.
69. Валютний арбітраж: сутність та види.
70. Банківське кредитування. Види кредитів
71. Особливості проведення фундаментального аналізу фінансових ринків.
72. Особливості проведення технічного аналізу фінансових ринків

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Господарський кодекс України від 16.01.03 р. № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.
2. Класифікація видів економічної діяльності (ДК 009:2010): Наказ Держспоживстандарту України: від 11.10.10 р. № 457. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=vb457609-10>.
3. Класифікація інституційних секторів економіки України: Наказ Держкомстату України: від 18.04.05 р. № 96. URL: <http://www.kapitalizator.com/natsionalni-derzhavni-statystychni-klassyfikatsiyi-klassyfikatory>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» від 30.11.2001 № 559. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>.
5. Положення про функціонування фондових бірж: Рішення НКЦПФР №1688 від 22.11.2012р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1188-13>
6. Про акціонерні товариства Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. URL: zakon1.rada.gov.ua
7. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 № 5178-VI (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>.
8. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996., № 448-96 ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>.
9. Про затвердження Положення про порядок здійснення емісії облігацій підприємств, облігацій міжнародних фінансових організацій та їх обігу: Рішення НКЦПФР від 27.12.2013 № 2998. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0171-14>.
10. Про затвердження Положення Про функціонування фондових бірж: Рішення НКЦПФР: від 22.11.2012 № 1688. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z2082-12>.
11. Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій: Рішення НКЦПФР від 16.10.2012 № 1470. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1855-12>.
12. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>
13. Про іпотечку: Закон України від 05.06.2003 № 898-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/898-15>.
14. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати: Закон України від 19.06.2003 № 979-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/979-15>.
15. Про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду: Положення НКЦПФР від 20.06.2013 № 1104. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1187-13>.
16. Про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду: Положення НКЦПФР від 20.06.2013 № 1103. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1188-13>.
17. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.01 р. № 2664. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>.
18. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю: Закон України від 19.06.2003 № 978-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/978-15>
19. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.06 р. № 3480-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>.
20. Ваніна Н. М. Ринок цінних паперів. Практикум: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2014. 176 с.
21. Долінський Л. Б. Фінансові обчислення та аналіз цінних паперів: навч. посіб. К.: Майстер-клас, 2005. 192с.
22. Еш С.М. Ринок фінансових послуг: підручник. Київ: ЦУЛ, 2015. – 420 с.

23. Клименко В. В. Фінансовий ринок : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / В. В. Клименко, Л. М. Акімова, Л. М. Докієнко. Київ : Центр учб. літ., 2015. 357 с
24. Миркин Я. М. Англо-русский толковый словарь по финансовым рынкам. Свыше 13 000 терминов. М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. 778 с.
25. Пепа Т. В. Біржова діяльність: навч. посіб. / Т. В.Пепа, Т. І. Пішеніна, В. В. Лавринович. К.: Ліра-К, 2016. 540 с.
26. Поважний О. С. Цінні папери і фондовий ринок : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2014. 364 с.
27. Прямухіна Н. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2014. 304 с.
28. Рябокін М. В. Сек'юритизація фінансових активів як інноваційна форма фінансування в Україні : дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси та кредит». Ірпінь, 2016. 269 с.
29. Торгівля цінними паперами: навч. посіб. / В. П. Лісовий, К. Г. Отченаш, В. В. Токар. К. : КНЕУ, 2010. –407 с.
30. Фінансовий ринок : підруч.: у 2-х т. Ю.М. Коваленко, Ю.В. Ковернінська, С.В. Онишко, М.О. Кужелєв [та ін.]. Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України. Ірпінь, 2018. Т.2. 387 с.
31. Фондовий ринок: підручник; у 2 кн./ за ред. д. е. н. проф., члена-коресп. НАН України В.Д. Базилевича, Кн.1. Київ: Знання, 2015. 621 с.
32. Цінні папери: підручник / В. Д. Базилевич, В.М. Шелудько, Н.В. Ковтун та ін. Київ. Нац. У-т ім. Т.Г. Шевченка, Знання, 2011. 1094 с.
33. Цінні папери: практикум / В. Д. Базилевич, В.М. Шелудько, Н.В. Ковтун та ін. Київ. Нац. У-т ім. Т.Г. Шевченка, Знання, 2013. 791с.
34. Черкасова С. Г. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2015. – 450 с.
35. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підручник. Київ: Знання, 2015. 535 с.

Допоміжна :

36. Вергелюк Ю. Ю. Теоретичні засади визначення якості фінансових послуг банківських установ України. *Економічний аналіз*. 2016. Том 25, № 2. С.21-26.
37. Вергелюк Ю.Ю. Фінансова безпека кредитного ринку. *Науково-практичний журнал «Інвестиції:практика та досвід»*. 2018. № 11. С. 31–36.
38. Вергелюк Ю.Ю. Державне регулювання взаємодії інститутів спільного інвестування та компаній з управління активами в Україні. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Економічні науки". 2018. №10. С.82-88.
39. Коваленко Ю. М. Изменение парадигмы регулирования финансового сектора экономики. *Журнал научных публикаций аспирантов и докторантов*. 2013. № 5. С. 6–8.
40. Коваленко Ю. М. Інституціоналізація фінансового сектору економіки: [монографія] / Ю. М. Коваленко. Ірпінь, 2013. – 608 с.
41. Коваленко Ю. М. Сучасне інституційне середовище фінансового сектору економіки України. *Фінанси України*. 2013. № 5 (210). С. 100–111.
42. Онишко С.В., Савенко Д.О. «Теоретична концептуалізація інституціонального забезпечення фінансового ринку» *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». 2020. №18(46). С. 219-228.
43. Онишко С.В. Фінансова безпека і фінансова політика в категоріях взаємовпливу та узгодження. *Збірник наукових праць Університету ДФС України*. 2018. № 2.С. 266-276.
44. Регулятивний потенціал фінансового ринку в умовах глобальних викликів [монографія] / за заг. ред. д.е.н., професора С.В. Онишко. Ірпінь: Видавництво НУДПСУ, 2016. С. 335.– (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 45).
45. Чуницька І.І. Роль інфраструктурного потенціалу фінансового ринку у забезпеченні його гнучкості та безпеки. *Науковий журнал «Проблеми економіки»*. 2017. № 1. С. 357-365.

Інтернет-ресурси

46. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
47. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Рюрік». URL: <http://rurik.com.ua/main-definitions.html>.

48. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Кредит-рейтинг». URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/about-rating/terms/>
49. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/shkala-kred-reit.htm>
50. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>.
51. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
52. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua/>.

Міжнародні видання

53. Verheliuk, Y., Koverninska, Y., Korneev, V., & Kononets, A. (2019). Bank crediting to the sector of non-financial corporations in Ukraine. *Banks and Bank Systems*, 14(3), 64-75. URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85071947732&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=000a100560bf1208169c7623f78825b3&sot=autdocs&sdt=autdocs&sl=18&s=AU-ID%2857210927925%29&relpos=0&citeCnt=0&searchTerm=>
54. Yu. Yu. Vergeluk, V. V. Korneev, A. A. Khodzhaian, Yu. V. Koverninska (2019), Monetary policy: regulatory news and change in the movement of financial flows. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 4(31). 375-384. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i31.190952>.
55. Karpenko, L.; Chynytska, I., Oliinyk, N.; Popozman, N.; Bezkorovaina, O. Consideration of Risk Factors in Corporate Property Portfolio Management. *J. Risk Financial Manag.* 2020, 13, 299. URL: <https://www.mdpi.com/1911-8074/13/12/299>.
56. The European Bank Reconstruction and Development. URL: <http://www.ebrd.com>.
57. The European Central Bank. URL: <http://www.ecb.int>.
58. The Federal Reserve System (FRS). URL: <http://www.federalreserve.gov>.
59. The Global Competitiveness Report. World Economic Forum. URL: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness/index.html>.
60. The Group of Thirty. URL: <http://www.group30.org>.
61. The Index of Economic Freedom. URL: www.heritage.org/index.
62. The International Monetary Fund (IMF). URL: <http://www.imf.org>.
63. The Organisation for Economic Cooperaion and Development (OECD). URL: <http://www.oecd.org>.
64. The Transparency International. URL: <http://www.transparency.org>.
65. The United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL: <http://unctad.org>.
66. The World Bank. URL: <http://worldbank.org>.
67. The World Economic Forum. URL: www.weforum.org.
68. The World Trade Organization. URL: <http://www.wto.org>.

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму обов'язкової дисципліни
«Фінансовий ринок»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Зміст і структура робочої програми з дисципліни «Фінансовий ринок» відзначаються логічною побудовою та відображають широкий спектр питань, які необхідні для базових знань здобувачів із даного напрямку та сприяє формуванню практичних навичок та компетентностей, які необхідні при подальшому працевлаштуванні.

Дотримання порядку та структури освоєння тем дисципліни у ключі, що містить робоча програма сприятиме глибокому засвоєнню студентами теоретичних і практичних аспектів функціонування фінансового ринку.

Структура дисципліни складається з двох модулів, що включають 11 тем, які повністю розкривають предмет дисципліни та надаватимуть студентам необхідні знання та вміння, що стосуються функціонування секторів фінансового ринку.

Робоча програма з дисципліни «Фінансовий ринок» відповідає встановленим вимогам до навчально-методичного забезпечення вищих навчальних закладів та може бути рекомендована до використання у навчальному процесі.

Рецензент:

к.е.н., доцент,

доцент кафедри фінансів ім. Л.Л. Тарангул

Т. А. Коляда

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму обов'язкової дисципліни
«Фінансовий ринок»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Робоча програма складена у відповідності до нормативів з дотриманням принципів науковості, систематичності і послідовності, наступності у вивченні навчального матеріалу, за витриманою відповідно до вимог структурою. Зміст навчального матеріалу містить дидактично обґрунтовану систему знань, умінь і навичок з дисципліни, яка має бути реалізована під час вивчення даного навчального предмета.

Програма містить чітко сформульований опис вимог щодо рівня і якості засвоєння змісту навчання, сформованості способів діяльності з даного навчального предмета. Зміст навчальної дисципліни та передбачена тематичним планом кількість годин для вивчення конкретних тем взаємообумовлені та раціонально розподілені.

Запропоновано ряд тем, що підлягають вивченню аудиторно, та тих питань, які студенти повинні опрацювати самостійно і індивідуально. Запропонований план семінарських занять, завдання та рекомендації для самостійної роботи і індивідуальна робота спрямовані на необхідність розвитку у студентів логічного мислення, вміння орієнтуватися у нормативно-правових актах чинного законодавства та приймати відповідні рішення.

Робоча програма з дисципліни «Фінансовий ринок» відповідає встановленим вимогам до навчально-методичного забезпечення вищих навчальних закладів та може бути рекомендована до використання у навчальному процесі.

Рецензент:

д.е.н., професор,

професор кафедри фінансових ринків

Ю.М. Коваленко